

© WOUTER VAN VOOREN

Femke Vanhove (21) speelt hoofdrol in coming-of-agefilm 'Skiff'

'Ik vind het nog altijd moeilijk om mezelf aan het werk te zien'

Weinig jonge acteurs in Vlaanderen rijden een indrukwekkender parcours dan Femke Vanhove (21). Met de tedere film *Skiff* heeft ze een nieuwe hoofdrol te pakken in een verhaal dat even queer als universeel is.

PAUL NOTELTEIRS

De 15-jarige Malou brengt het leeuwendeel van haar vrije tijd in een roeiboot door en toch zijn haar schouders niet sterk genoeg om haar puberale eenzaamheid te dragen. Haar moeder is druk in de weer met haar eigen amoureuze escapades en bij haar oudere broers kan ze evenmin terecht om te praten over hoe verstikkend de strikte gendernormen soms aanvoelen.

De puzzelstukken lijken pas in elkaar te vallen als ze Nouria, de nieuwe vriendin van haar broer, leert kennen. Bij haar heeft Malou voor het eerst het gevoel dat ze zich niet moet verantwoorden voor wie ze is. Hun band is dan ook het hart van *Skiff*, de nieuwe film van Cecilia Verheyden (*Achter de wolken, Ferry*), die moeiteloos vraagstukken rond gender, seksualiteit en complexe familie-relaties met elkaar verweeft. *Skiff* is veel, maar het is Femke Vanhove die de boel bij elkaar houdt met een authentieke vertolking. Na haar werk in reeksen als *Een goed jaar* en *Geldwolven* en recent in de film *Radioman* toont ze dat ze perfect een film kan dragen.

Drie jaar na de opnames spendeert Vanhove de laatste uren voor de Belgische première op Film Festival Oostende in de vergaderzaal van een hotel. Het is spannend om de film voor te stellen, al geniet ze er ook van om via het publiek nieuwe perspectieven op het project te krijgen.

"Tijdens een filmfestival in Spanje was er een screening voor scholieren van 15 à 16 jaar oud. Nadien kwamen velen van hen vertellen hoe erg ze *Skiff* nodig hadden. Want Malou zoekt niet alleen naar haar genderidentiteit, maar ook breder naar zichzelf. Dat aftasten is heel universeel."

De film benoemt thema's als non-binariteit of homoseksualiteit nooit expliciet. Waarom?

"Er wordt inderdaad geen duidelijk antwoord gegeven en dat vind ik net heel mooi. Want het gaat niet om de labels, maar om wat Malou voelt. Zij merkt dat ze telkens getriggerd wordt als iemand haar 'meisje' noemt, al kan ze niet uitleggen waarom dat precies zo is. Ze zit in een heel vroege fase en *Skiff* toont hoe cruciaal het is om ook op die leeftijd te luisteren naar elkaar."

Malou is een erg gelaagd personage dat veel zegt zonder te praten en *Skiff* was je eerste hoofdrol. Hoe heb je je daarop voorbereid?

"Ik studeerde nog aan de Kunsthumaniora in Antwerpen toen ik de rol kreeg en heb daardoor het intense jaar van mijn leven beleefd. Ik ging nog drie dagen per week naar school, de rest van de tijd volgde ik roeiles op de watersportbaan in Willebroek. Bij de start van mijn trainingsperiode was het nog enorm koud en er waren zeker dagen waarop ik dacht dat het nooit zou lukken om me in zes maanden tijd klaar te stomen voor de opnameperiode."

"Het was een fysieke rollercoaster, maar ik ben blij met de ervaring omdat het me hielp om dichterbij Malou te komen. Zij voelt zich enkel zelfzeker als ze alleen in haar boot zit en tijdens al die trainingen kon ik ervaren hoe het is om je zo in je eigen wereld terug te trekken."

Hoe zwaar viel de verantwoordelijkheid je op de set om plots zo'n groot project te trekken?

"De opnames zijn ondertussen drie jaar geleden en ik ben sindsdien echt wel veranderd. Ik dacht er toen helemaal niet zo over na dat ik de film moest dragen. Ik bereidde me voor en heb het daarna gewoon gedaan."

"Zonder Cecilia had ik het wel nooit gekund. Zij wist heel goed wat ze wilde en gaf ons tegelijkertijd veel vrijheid om onze personages zelf in te vullen. Ik mocht haar altijd bellen als ik voor de draaiperiode nog eens door het script ging en we hebben ook lang gerepeteerd, waardoor er op de set veel wederzijds vertrouwen was. Ik kon het dus altijd zeggen als ik me oncomfortabel voelde of als ik onzeker was over mijn

spel. Het was de beste eerste ervaring met zo'n groot project die ik me kon wensen. Ik ben Cecilia daar eeuwig dankbaar voor.

"Op een bepaald moment voelde Malou ook niet langer als een personage aan, maar als een echt mens. Ik hield destijds een dagboek vanuit haar perspectief bij en als ik dat nu herlees, voelt het alsof ik een oude vriendin weer ontmoet."

Wanneer werd Malou een mens van vlees en bloed voor jou?

"Ik heb dat vooral gevoeld tijdens de scènes waarin ze het heel moeilijk had. Ik kon oprecht huilen om wat zij door moest maken. Die emoties komen sowieso van diep, waardoor je altijd iets extra van jezelf in je rol stopt. Dat leidde tot een mooie samenvloeiing en het waren ook de momenten waarop ik me het meest verbonden met haar voelde."

Welk aspect vond je het uitdagendst om te spelen?

"De onzekerheid. Ik denk dat iedere 15- of 16-jarige wel een moeilijke periode doormaakt en ik ben ook zeker zoekende geweest toen ik zo oud was. Maar het verschil tussen Malou en mezelf is dat ik vrienden en familie rondom mij had om me te steunen. Malou heeft geen vrienden en in haar familie wordt niet gepraat over emoties, ze kan haar frustraties en onzekerheid gewoon niet kwijt. Ze zou daardoor snel arrogant kunnen overkomen, terwijl haar houding net voorkomt uit die diepe onzekerheid. Samen met Cecilia heb ik heel lang gezocht naar de juiste balans daartussen."

Vind je haar band met Nouria gezond? Alles lijkt evident als ze samen zijn, maar een geliefde kan toch niet het antwoord zijn op al die identitaire vraagstukken?

"Niemand kan de oplossing op alles bieden, maar Malou is vijftien en staat daar niet bij stil. Ze mist het vogelperspectief omdat ze er nog middenin zit. Ze heeft vooral veel diepgaande relaties en Nouria is meteen geïntrigeerd door haar. Zelfs als ze geen vragen stelt, luistert ze wel. Voor Malou is dat enorm verfrissend en aangenaam. Want zij is vooral bezig met de zoektocht naar zichzelf, waardoor ze een beetje het centrum van haar eigen wereld is geworden. Nouria trekt haar daaruit en helpt haar om minder in haar eigen hoofd opgesloten te zitten. Dat is volgens mij wel gezond in een verhouding tussen twee mensen."

Er worden weinig relatief queer films gedraaid en als het toch gebeurt, staat dikwijls het mannelijke perspectief centraal. Heb je tijdens je jeugd queer cinema gemist?

"Het is altijd fijn om een verhaal te zien waarin je jezelf kan vinden. Maar ik ben altijd geaccepteerd om wie ik ben door mijn omgeving en had er dus iets minder nood aan. Als je geen tolerant netwerk hebt, is die urgentie veel groter omdat films je dan het gevoel geven dat je niet helemaal alleen bent. Daarom ben ik ook blij dat *Skiff* er is."

"Ik denk dat veel mensen zich aan Malou kunnen optrekken. Cinema is zo'n belangrijk medium om empathie op te wekken. Via een verhaal kunnen kijkers emoties van anderen leren begrijpen en inzien waarom ze andere keuzes maken."

"*Skiff* is een coming-of-agefilm, maar hij is niet alleen voor een jong publiek gemaakt. Ouders of grootouders hebben er ook veel aan als ze inzien hoe zwaar en eenzaam zo'n zoektocht soms is. De belangrijkste boodschap van de film is dan ook om naar elkaar te luisteren en te praten. Heb begrip en respect voor de keuzes van anderen, en weet dat iedereen zo'n zoektocht naar zichzelf doormaakt. Daar moeten we ook plaats voor laten."

Het gebeurt niet zo vaak dat queer rollen ook ingevuld worden door queer acteurs. Hoe belangrijk is authentiek casten voor jou?

"Ik vind het een interessante discussie en op zich vind ik dat iedereen alles moet kunnen spelen. Zeker als je je goed voorbereidt en ook voldoende research doet. Alleen zie je vandaag dat er geen gelijkheid

in de sector is als het op de verdeling van rollen aankomt. Er zijn nog te veel minderheidsrollen die gespeeld worden door acteurs die eigenlijk al meer kansen krijgen. Zonder die ongelijkheid zouden we die discussie over wie welk personage mag spelen ook helemaal niet zo voeren. Ik heb er ook geen sluitend antwoord op, maar ik vind wel dat je het huidige onevenwicht onder ogen moet zien."

Je was 11 toen je met *Vele hemels* je filmdebuut maakte. Was je aanpak als kindacteur heel anders dan hoe je vandaag aan de slag gaat met een rol?

"Mag ik eerst zeggen dat ik mijn prestatie in die film dramatisch vind? Ik vind het soms lastig om te aanvaarden dat iets wat ik zo lang geleden gespeeld heb, voor altijd in de wereld bestaat. Want als acteur word je langzaam beter, maar al je wapenfeiten uit dat leerproces zijn vastgelegd op beeld."

"Ik zou liever hebben dat niemand *Vele hemels* ooit nog ziet, omdat ik het zo ge-

nant vind wat ik daar heb neergezet, ook al zat ik er maar een paar minuten in. Die film heeft wel deuren geopend, want nadien heb ik heel wat kortfilms gedraaid en op die sets kon ik veel bijleren."

Maar was je als kind ook intuïtiever in je spel?

"Ik heb nu in elk geval meer bagage en gebruik die levenservaring voor mijn rollen. Maar de manier waarop ik personages creëer, is eigenlijk dezelfde gebleven. Ik stel bijvoorbeeld heel veel vragen. Voor *Skiff* vroeg Cecilia ons om een dagboek vanuit het perspectief van ons personage bij te houden en dat ben ik sindsdien blijven doen voor elk nieuw project."

"Ik probeer ook altijd in dialoog te gaan met de regisseur en nieuwsgierig te blijven. Niet alleen naar mijn personages toe, maar ook naar het leven. Want als je benieuwd bent naar de wereld, zie je ook meer dat je vervolgens voor je rollen kunt gebruiken."

Kan je wel trots zijn op je recente werk?

"Ik vind het nog altijd moeilijk om mezelf aan het werk te zien. Tijdens een screening van de film kan ik echt onder mijn stoel kruipen en er zijn dingen in *Skiff* die ik vandaag anders zou aanpakken. Maar als vrienden en familie me vertellen dat ik het goed gedaan heb, kan ik me wel trots beginnen te voelen. En als ik feedback krijg op het fysieke aspect van de roeilessen, ben ik ook wel fier op het resultaat."

"Het doet me ook deugd om de reacties op *Skiff* te zien, omdat ik weet dat we het samen met een hele ploeg gedaan hebben."

Als Elza in *Radioman*. 'Ook zij draagt een soort kwaadheid, maar je zou haar nooit zien uitbarsten. Ik wil dat weleens doen.' © RV

Femke Vanhove (l.) als Malou in *Skiff*. 'Ik kon oprecht huilen om wat zij door moest maken.' © KFD

'Cinema is een belangrijk medium om empathie op te wekken. Via een verhaal leer je emoties begrijpen'

Er werkten heel veel mensen samen om dat ene verhaal in de zalen te brengen en niemand op die set was misbaar. Ik vind dat ontroerend en word daar gelukkig van. Ik ben trots op hen allemaal."

Na *Radioman* van Frank Van Passel is *Skiff* je tweede hoofdrol in een film in enkele maanden tijd. Kan je makkelijk kalm blijven nu het zo hard gaat?

"Ik sta met twee voeten op de grond, we wonen nog altijd in België. Ik ben daar ook wel blij mee, want alle aandacht hoeft eigenlijk niet voor mij. Ik acteer heel graag en vind het geweldig om me in te leven en een personage vorm te geven. Het gedoe dat erbij komt kijken, omarm ik omdat het niet anders kan. Het is een heel goed jaar geweest, maar ik besef dat het niet altijd zo zal zijn. De artistieke sector is erg onzeker en hoe bekend je ook bent, het kan altijd dat je een jaar geen werk hebt."

Wat voor rol zou je zelf nog graag spelen als je de vrije keuze had?

"Ik wil graag eens iemand spelen die een grote woede in zich draagt. Malou en Elza in *Radioman* droegen ook wel een zekere kwaadheid mee, maar je zou hen nooit zien uitbarsten. Het lijkt me fantastisch om in de huid te kruipen van iemand die wel kan ontploffen."

"Ook een rol in het Duits lijkt me fijn om te doen. Ik heb in Berlijn gewoond en ben onlangs naar Wenen verhuisd. Als acteur heb je soms periodes waarin er geen werk is en ik benut die dan het liefst door dingen te leren. Daarom woon ik nu dus in Oostenrijk om mijn kennis van het Duits op te frissen. Net omdat België zo'n klein land is, helpt het als je als acteur ook goed Frans of Duits spreekt. Met het oog op de toekomst lijkt het me interessant om daar verder aan te werken."

Skiff is nu te zien in de bioscoop.

